194503 - Bize ulaşan tüm nimet ve rızıklar; ister elimizin emeği olsun ister başkası tarafından verilsin Allah’tandır.

Soru

Rızkımızı Allah yazdığını biliyorum. Hangi şeyler rızık kapsamına girer? Kendi alın terimizle kazandığımız varlık mı? Yoksa akraba ve başkaları tarafından bize hediye edilen varlıklar da rızık kapsamına girer?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Allah’ın güzel isimlerinden biri de “El Razzak”tır. Yüce Allah şöyle dedi:

“Ben, cinleri ve insanları sadece bana ibadet etsinler diye yarattım.
Ben, onlardan bir rızık istemiyorum ve onların beni doyurup-beslemelerini de istemiyorum. Hiç şüphesiz, rızık veren O, metin kuvvet sahibi olan Allah'tır. (Zariyat 56-58)

Razzak, çok rızık veren anlamına gelir. Yüce Allah’ın kullarına takdir ettiği ve üzerlerine indirdiği her şey rızıktır. Bu; ister mal, mülk olsun; ister eş, çocuk, ilim, amel, ahlak, sağlık… vb. olsun. Tüm bunlar Allah’ın kullarına verdiği rızıktır. Tüm bunlar ister kulun kendi kazancı olsun ister veraset yoluyla sahip olsun. İster onlara verilen bir hediye olsun, ister helal ister haram olsun tüm bunlar Allah’ın kullarına verdiği rızık kapsamındadır.

Yüce Allah şöyle dedi: “Sizin rızkınız da size vaad edilen sevap ve ceza da göktedir.” (Zariyat 22)

“Nimet olarak size ulaşan ne varsa, Allah'tandır, sonra size bir zarar dokunduğunda (yine) ancak O'na yalvarıyorsunuz.” (Nahl 53)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, kula ulaşan malın rızık olduğunu şu şekilde nitelemiştir. Ebu

Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demiştir: " Her kim istemeden Allah ona bu maldan bir şey verirse onu kabul etsin. Zira o Allah'ın ona ulaştırdığı bir rızıktır. (Ahmed 7908, Elbani sahih demiştir)

Ka'ka' bin Hakim: Abdulaziz bin Mervan, Abdullah bin Ömer'e ihtiyacını bana yaz dedi: Abdullah bin Ömer cevap olarak şöyle yazdı: " Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in şöyle dediğini işittim: "Geçimini üstlendiğin kimselerden başla! Veren el, alan elden daha hayırlıdır." Bildiğim kadarıyla üst el verendir. Alt el ise soran kişidir. Senden bir şey istemediğim gibi Allah'ın senin tarafından bana ulaştırdığı rızkı da reddetmem" (Ahmed 6402)

Beyhaki Rahimehullah şöyle dedi: Razzak, rızkı vermekle kefil olandır. Her canlıya yaşamını sürdürmesi için gerekli rızkı temin etmesidir.

Allah'tan kuluna ister mübah ister haram, ulaşan her şey rızıktır. (el Esma vessıfat 1/172)

İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi:

Rızık sözcüğü Allah'ın kuluna mübah olarak bahşettiği varlıklardır. Başka bir anlamda insanın beslendiği yiyeceklerdir. Birinci anlam şu ayetler ışında değerlendirilir: "Size rızıklandırdığımızdan infak ediniz" "onlara rızık olarak verdiğimizden infak ederler" bu helal olan rızıktır. İçki gibi haram unsurlar bu kapsamda değildir. İkinci anlam ise şu ayetler ışığında değerlendirilir: " Yeryüzünde bulunan her canlının rızkına Allah kefil olmuştur" Yani yüce Allah, hayvanlara da rızık verir. Fakat onların bu rızka sahip olduğunu veya onlara mübah ettiği anlamına gelmez. Çünkü hayvanlar mükellef değil. Aynı şekilde çocuklar ve akıl hastaları bu kapsamdadır.

İbn Mesud Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: **"Sizden birinin yaratılışı, annesinin karnında kırk günde toplanıp** nutfe olarak **teşekkül eder.** Sonra bu kadar müddette "Alaka" olur. Sonra bu kadar müddette "Mudğa" olur. Sonra bir Melek gönderilir ona Ruh üflenir ve bu Melek dört kelime ile emrolunur. Bu Melek onun rızkını, ecelini, amelini, kötü veya iyi olacağını yazar. Kendisinden başka ilah olmayan Zat'a yemin ederim ki, sizden birisi hayatı boyunca Cennet ehlinin ameliyle amel eder. Öyle ki kendisi ile Cennet arasında bir arşın mesafe kalır da yazılan şey galebe eder ve Cehennem ehlinin ameliyle

amel ederek Cehenneme girer. Aynı şekilde sizden birisi hayatı boyunca Cehennem ehlinin amelini işler. Kendisi ile Cehennem arasında bir arşın mesafe kalınca yazısı ona galebe eder de Cennet ehlinin amelini işleyerek Cennet'e girer."

Haram olan rızık Allah'ın takdiri dahilinde ve meleklerin yazdıkları içerisindedir. Ayrıca Allah'ı yarattığı ve iradesi dahilinde olan hususstur. Bununla birlikte Allah haram rızkı yasaklamış ve razı olması yanı sıra işleyeni cezalandıracaktır. (Mecmu el Fetava 8/545)

En iyisini Allah bilir.